

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 8P/86/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515209162
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Vojteková Fejérová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2016:3515209162.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Novom Meste nad Váhom samosudkyňou JUDr. Andreou Vojtekovou Fejérovou vo veci starostlivosti súdu o plnoletého P. W., A.. T. XX.XX.XXXX, mal. S.É. W., A.. XX.XX.XXXX, deti v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, deti rodičov matky O. W., A.. T. XX.XX.XXXX, W. A. P. A. Q., E. P. X, zast. JUDr. Zuzanou Loffayovou, advokátkou, Beckovská Vieska 623, Kočovce, a otca P. W., A.. XX.XX.XXXX, W. A. P. A. Q., U. O. XX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom, o návrhu otca na zmenu zverenia a iné takto

rozhodol:

I. Maloletá S. W., A.. XX.XX.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti otca. Obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

II. Matka je povinná platiť výživné na maloletú S. vo výške 30,- Eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca s účinnosťou od 17.09.2015.

III. Nedoplatok na splatnom výživnom od 17.09.2015 do 31.05.2016 vo výške 253,- Eur je matka povinná zaplatiť v 10,-Eur mesačných splátkach spolu s bežných výživným k rukám otca.

IV. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trenčín, č.k. 17C/207/2005-48 zo dňa 03.03.2006 v časti zverenia maloletej S., rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 7P/903/2008-101, zo dňa 11.11.2009 v časti určenia výživného na maloletú S. zo strany otca, rozsudok Okresného súdu Nové mesto nad Váhom, č.k. 3P/49/2011-32 zo dňa 26.04.2012 v časti úpravy styku otca s maloletou S..

V. Súd návrh otca na zvýšenie vyživovacej povinnosti na maloletého P. zamieta.

VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec sa podaným návrhom domáhal zmeny zverenia mal. S. s tým, aby bola maloletá zverená do jeho osobnej starostlivosti a matku maloletej, aby súd zavial prispievať na výživu maloletej S. sumou 90,- Eur mesačne. Otec sa ďalej domáhal zvýšenia výživného na maloletého P. na sumu 90,- Eur, všetko s účinnosťou od 01.09.2015. Uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Trenčín, č.k. 17C/207/2005 zo dňa 03.03.2006 bolo rozvedené manželstvo účastníkov a maloletý P. a maloletá S. boli zverení na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky. Následne bol maloletý P. zverený do jeho starostlivosti. Uviedol, že maloletá S. v roku 2014 a 2015 prejavovala snahu byť v jeho domácnosti, sťažovala sa na vzťahy a situáciu doma, situácia vyvrcholila tým, že maloletá od júla 2015 býva v spoločnej domácnosti s ním. Bol toho názoru, že je dostatočne veľká na to, aby vyjadrila vôľu a podľa toho sa aj zariadila.

Matka s návrhom na zmenu zverenia nesúhlasila, uviedla však, že musí rešpektovať vôľu maloletej. Nesúhlasila s určením výživného na maloletú S. vo výške, tak ako navrhol otec, tiež so zvýšením výživného na toho času plnoletého Matúša. Navrhla nariadenie dohľadu nad výchovou maloletej S..

Kolízna opatrovníčka navrhla, aby bola maloletá S. zverená do osobnej starostlivosti otca a zo strany matky, aby súd určil výživné vo výške 30% zo sumy životného minima, vzhľadom na to, že matka má ďalšie dve vyživovacia povinnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, matky, oboznámením potvrdenia o príjme matky, otca, lekárskeho potvrdení, záznamu zo šetrenia pomerov, rozsudku Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom č.k. 9P/199/2014-38, výsluchom P. W., W. W., pričom zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 03.03.2006 č.k. 17C/207/2005-48 bolo manželstvo rodičov maloletej S. rozvedené a maloleté deti P. a S. boli zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich mala zastupovať a spravovať ich majetok. Zo strany otca bolo určené výživné, taktiež bol upravený styk otca s maloletými deťmi.

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 26.03.2008 č.k. 7P/95/2008-97 bol zamietnutý návrh otca na zverenie detí do jeho osobnej starostlivosti.

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, zo dňa 11.11.2009, č.k. 7P/903/2008-101, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 18.12.2009, súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého P. zo sumy 73,03 Eur na sumu 87,- Eur mesačne a na maloletú S. z sumy 60,- Eur mesačne na sumu 85,- Eur mesačne, s účinnosťou od 01.09.2009. V tom čase súd vychádzal z príjmu matky, ktorá bola zamestnaná a dosahovala príjem v období od marca 2008 do decembra 2008 vo výške 756,- Eur mesačne a v období od januára 2009 do novembra 2009 vo výške 711,- Eur mesačne. Otec dosahoval príjem v období od marca 2008 do decembra 2008 vo výške 556,- Eur mesačne a v období od januára 2009 do októbra 2009 vo výške 512,23 Eur mesačne. V tom čase maloletý P. navštevoval 6. ročník základnej školy a maloletá S. 2. ročník základnej školy.

Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 03.05.2010 č.k. 5P/158/2009-24 bolo zastavené konanie o úprave styku otca s maloletými deťmi, ktorý podala matka maloletých detí.

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, zo dňa 04.12.2013, č.k. 8P/133/2013-51, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 31.12.2013 (okrem výroku IV., ktorým bol zamietnutý návrh otca na zníženie výživného na maloletú S.), súd zveril v tom čase maloletého P. do osobnej starostlivosti otca, zo strany matky určil výživné vo výške 30,- Eur mesačne, týmto rozsudkom súd taktiež zamietol návrh na zníženie výživného na maloletú S.. Súd v uvedenom konaní vychádzal z príjmu matky, ktorá poberala len rodičovský príspevok vo výške 194,70 Eur mesačne a z príjmu otca vo výške 573,64 Eur mesačne netto.

Maloletá S. je od júla 2015 v starostlivosti otca, s ktorým býva v trojizbovom byte, ktorý má otec vo vlastníctve. Otec je zamestnaný, pričom za rok 2015 dosiahol priemerný mesačný zárobok vo výške 947,66 Eur a za mesiac január až marec 2016 vo výške 907,62 Eur netto. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k plnoletému synovi P. pochádzajúcemu z manželstva s matkou, ktorý bol do nadobudnutia plnoletosti v jeho starostlivosti.

Matka je zamestnaná, za rok 2015 dosiahla priemerný mesačný príjem 316,91 Eur, za mesiac február 2015 dosiahla príjem vo výške 510,98 Eur, za marec 2015 príjem 890,59 Eur (v čom bolo zahrnuté vrátenie dane vo výške 353,20 Eur) a za mesiac apríl vo výške 632,68 Eur, v čom je zahrnutý nadčas za 4 soboty. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. I. O., A.. XX.XX.XXXX a mal. I. O., A.. XX.XX.XXXX, ako aj plnoletému P. W.. Zo strany otca mal. I. a mal. I. bolo súdom určené výživné vo výške 90,- Eur mesačne na každé z maloletých detí (rozsudok tunajšieho súdu č.k. 9P/199/2014-38). Vzhľadom na časté ochorenie mal. I. matka požiadala o pred predĺženú materskú dovolenku. Žije v spoločnej domácnosti so oboma maloletými deťmi a to v prenajatom 2 izbovom byte, kde má štandardné výdavky na domácnosť.

Maloletá S. navštevuje 8. ročník základnej školy, má bežné výdavky.

Toho času plnoletý P. navštevuje strednú školu v Ružomberku, počas pracovného týždňa býva v Ružomberku u starých rodičov.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 78 ods. 1 a ods. 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 3, 4, 5 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 62 ods. 1 až 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývoj; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

Podmienkou pre zmenu rozhodnutia súdu o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohody o výkone rodičovských práv a povinností, ako aj o výživnom, je zmena pomerov. Dôvodom na zmenu rozhodnutia o výživnom je len podstatná zmena tých okolností (či už na strane oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Pri rozhodovaní o výživnom, teda aj o znížení výživného, súd vychádza zo zásad pre určenie výživného stanovených v § 62 Zákona o rodine.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že návrh otca na zmenu zverenia mal. S. je dôvodný. Mal. S. je v starostlivosti otca od júla 2015. Matka so zmenou zverenia mal. S. v konečnom dôsledku súhlasila. Otec o maloletú riadne zabezpečuje starostlivosť, spolu s maloletou býva v 3-izbovom byte, kde má maloletá svoju izbu, zariadenú potrebám maloletej. Maloletá S. prejavila vôľu byť v starostlivosti otca, podľa jej vyjadrenia u otca má lepšie podmienky na učenie. P. W., plnoletý brat mal. S., ako aj svedok W. W., starý otec S. vo svojej výpovedi potvrdili, že v čase neprítomnosti otca v domácnosti (12 hodinová pracovná smena), budú o maloletú v prípade potreby zabezpečovať starostlivosť. Kolízny opatrovník so zmenou zverenia mal. S. súhlasil. Súd je toho názoru, že z dokazovania vyplynulo, že zmena zverenia mal. S. je v jej záujme, rozhodnutím o zmene zverenia je rešpektovaná vôľa maloletej, čím je daná zmena pomerov podľa § 26 Zákona o rodine.

Z vyššie uvedených dôvodov súd návrhu otca na zmenu zverenia vyhovel.

Výživné zo strany matky na mal. S. súd určil vo výške 30,- Eur mesačne. Pri určení výšky výživného súd prihliadol na potreby maloletej, ktorá navštevuje 8. ročník základnej školy, maloletá má štandardné výdavky. Súd ďalej prihliadol na príjem matky, ktorý dosiahla za rok 2015 a za rok 2016 tak ako je vyššie uvedený s tým, že matka má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom a jednu vyživovaciu povinnosť k plnoletému P. W.. Pri určení výšky výživného bol zohľadnený i príjem otca, ktorý za rok 2015 dosiahol priemerný mesačný zárobok vo výške 947,66 Eur a za mesiac január až marec 2016 vo výške 907,62 Eur netto, otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k plnoletému P..

Nedoplatok na splatnom výživnom od 17.09.2015 do 31.05.2016 vo výške 253,- Eur súd povolil matke zaplatiť v 10,- Eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným, k rukám otca. Ide o nedoplatok za pomernú časť mesiaca september 2015 a to od 17.09.2015 do 30.09.2015 teda za 13 dní vo výške 13,- Eur (30,- Eur : 30 dní = 1,- Euro x 13 dní) a za mesiace október až december 2015 spolu vo výške 90,- Eur a za mesiace január až máj 2015 vo výške 150,- Eur. Matka v konaní netvrdila, ani nepreukázala, že v uvedenom období prispela na výživu mal. S..

Návrh otca na zvýšenie výživného na v čase podania návrhu mal. P. súd ako nedôvodný zamietol. Je pravdou, že od posledného rozhodnutia o výživnom na v tom čase maloletého Matúša sa zmenili pomery na jeho strane, toho času navštevuje vyšší ročník strednej školy, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Príjem matky, so zohľadnením k vyživovacej povinnosti na mal. S. a k ďalším dvom vyživovacím povinnostiam na maloleté deti, matke nedovoľuje prispievať na toho času plnoletého P. zvýšeným výživným. Súd vychádzal i zo skutočnosti že príjem otca sa od poslednej úpravy výživného podstatne zvýšil.

Súd nenariadil dohľad nad výchovou mal. S. a to vzhľadom na to, že na nariadenie dohľadu s poukazom na ust. § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine neboli dané podmienky. S poukazom na to, že otec o maloletú riadne zabezpečuje starostlivosť, podľa názoru súdu nebolo potrebné nariadenie iného výchovného opatrenia.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Trenčín, č.k. 17C/207/2005-48 zo dňa 03.03.2006 v časti zverenia mal. P., rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 7P/903/2008-101, zo dňa 11.11.2009 v časti určenia výživného na mal. P. zo strany otca, rozsudok Okresného súdu Nové mesto nad Váhom, č.k. 3P/49/2011-32 zo dňa 26.04.2012 v časti úpravy styku otca s mal. P..

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne cestou tunajšieho súdu písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Podľa § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím dobrovoľne splnená, možno podať návrh na exekúciu podľa osobitného zákona.